

Miljösamverkan
Sverige

Tillsyn på distans

Resultat från enkätundersökning i oktober 2020

Länsstyrelserna

Huvudmän

Länsstyrelserna, Naturvårdsverket, Jordbruksverket samt Havs- och vattenmyndigheten

Webbplats

www.miljosamverkansverige.se

E-postadress

miljosamverkansverige@lansstyrelsen.se

Novemer 2020

Innehåll

Inledning	4
Innehåll i enkät	5
Medverkan i enkät	5
Enkätresultat	6
På vilket sätt har tillsynsmyndigheterna arbetat från mars 2020?	6
Hur har du praktiskt gått till väga för att arbeta med tillsyn på distans?	7
När är det lämpligt med tillsyn på distans?	8
När är det inte lämpligt med tillsyn på distans?	9
Hur nöjd är du med ditt tillsynsarbete under pandemin?	10
Hur uppfattar du att verksamhetsutövarna upplevt tillsyn på distans?	11
Har du använt nya arbetsmetoder eller ny teknik? Fått nya idéer?	12
Skype	12
Övrigt	12
Kommer du att fortsätta arbeta med tillsyn på distans?	12
Finns behov av nya verktyg, utbildningar?	13
Förslag till lösningar på önskemål och fortsatt arbete	14
Naturvårdsverkets vägledning	18

2020-12-01

Inledning

I september 2020 kom ett förslag från Länsstyrelsen Västerbotten till Miljösamverkan Sverige.

”Vi har ju nu levtt med ett omfattande distansarbete och begränsade möjligheter att resa. Detta har gjort att många län jobbat en hel del med tillsyn via Skype och liknande. Det har varit frustrerande och svårt ibland men vi har också upplevt en del positiva effekter inte minst av att slippa resa långa avstånd. Om det finns möjlighet vore det jätteintressant om MSS skulle kunna göra ett miniprojekt där man samlade in erfarenheter av tillsyn på distans från länen för att fånga upp lärdomar som vi kanske kan använda framöver även post Corona.”

Miljösamverkan Sverige beslutade att gå vidare med detta förslag. Det är en aktuell fråga som berör alla länsstyrelser och det finns ingen annan aktör som hanterar problematiken, då är det en lämplig uppgift för Miljösamverkan Sverige.

Utifrån förslaget tog vi fram en enkät kring tillsyn av miljöfarlig verksamhet på distans. Enkäten var öppen att besvara under oktober månad 2020. För att få in svar spred vi information om enkäten via:

- E-post till Miljönätverket (chefs nätverket),
- Nationell nyhet på länsstyrelsernas intranät,
- Nyhet på Miljösamverkan Sveriges webb,
- Miljösamverkan Sveriges nyhetsbrev i september 2020
- med mera.

Tillsyn på distans

Hur arbetar du med tillsyn av miljöfarliga verksamheter under pågående pandemi? Har du positiva erfarenheter vi kan ta med oss och ha nytta av i fortsättningen? Behöver vi nya verktyg? Miljösamverkan Sverige har fått i uppdrag att samla in tillsynsmyndigheternas nya erfarenheter av tillsyn på distans. Vi börjar med en öppen enkät. Den går bra att besvara såväl enskilt som gemensamt för en arbetsgrupp. Enkäten är öppen för svar under oktober månad. Stort tack på förhand för ditt engagemang!

[Besvara enkäten](#)

Miljösamverkan Sverige har fått i uppdrag att samla in tillsynsmyndigheternas nya erfarenheter av tillsyn på distans. Foto: Carina Lif

Från nyhetsbrev september 2020.

Innehåll i enkät

Enkäten bestod av ca tio frågor, de flesta med förvalsalternativ och möjlighet till att lämna kommentarer.

Vi frågade efter

- förändrade arbetssätt under pandemin
- hur tillsyn på distans fungerat i praktiken
- när det är lämpligt/olämpligt med tillsyn på distans
- hur nöjd man är med sitt arbete
- hur man uppfattar att verksamhetsutövaren upplevt tillsyn på distans
- nya arbetsmetoder, kreativa idéer
- vilka erfarenheter man tar med sig
- behov av stöd, utbildning, nya verktyg.

Medverkan i enkät

Vi fick 32 svar totalt. 14 länsstyrelser och fem kommuner (varav en regional samverkan) deltog.

Ungefär hälften av de som svarade gjorde det för sin arbetsgrupp, resterande hälft svarade enskilt.

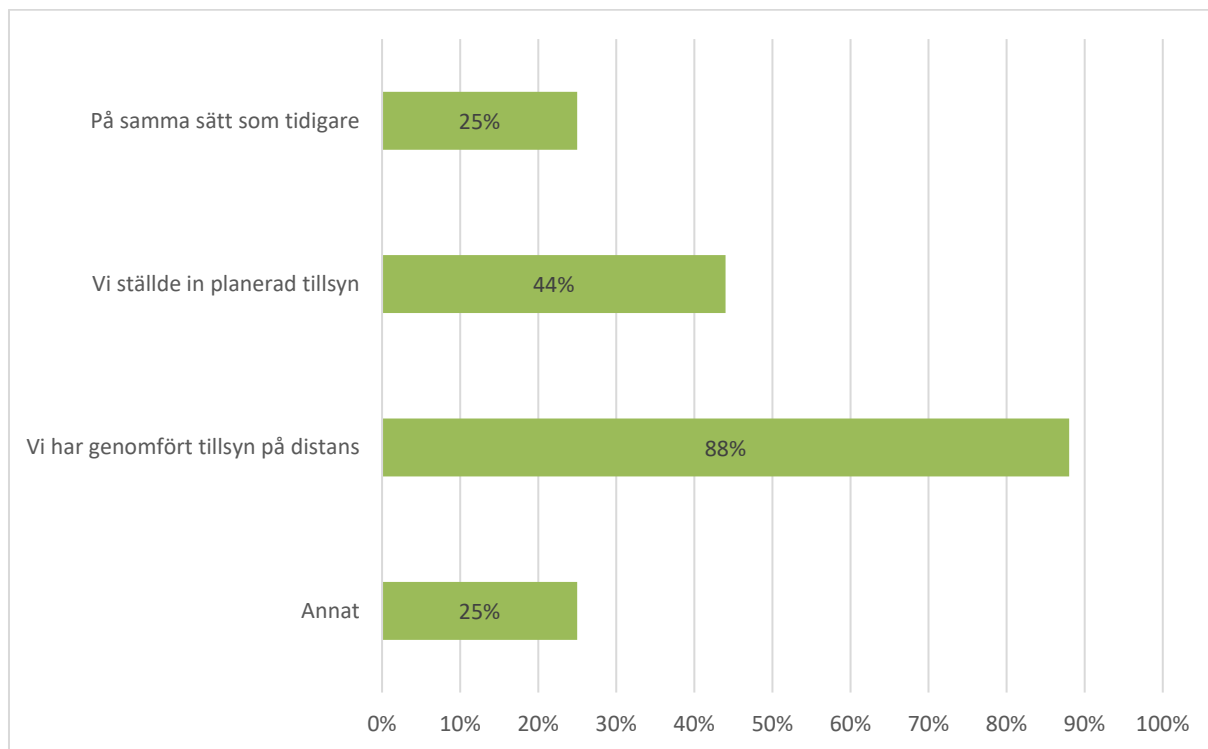
Vi tackar för svaren och ser denna rapport som en intressant lägesbild med ”stickprover”. Mycket tänkvärt och flera uppslag till fortsatt arbete kom in via enkäten.

Det framgår tydligt av svaren vi fått in att [Naturvårdsverkets vägledning](#) inom området har fått stort genomslag.

Enkätresultat

Här redovisas de 32 svaren i enkäten fråga för fråga. När det gäller fritextsvar har vi summerat och sammanställt dem. Många av svaren liknar i stort varandra.

På vilket sätt har tillsynsmyndigheterna arbetat från mars 2020?

Tillsyn av vissa områden har kunnat genomföras utan större förändringar, det gäller till exempel

- artskydd
- täkttillsyn
- vattenverksamhet - dammar.

Tillsynsbesök har genomförts under bland annat följande förutsättningar

- starkt motiverat besök
- stora mötesrum och få deltagare
- utomhus med stora avstånd, enbart friska deltagare, god handhygien
- vid uppföljning av incidenter, olyckor.

De som ställt in planerade besök har

- flyttat besöket framåt i tiden.
- bedömt att fysiska besök inte behövs.
- tillmötesgått verksamhetsutövare som inte velat ta emot tillsynsbesök.
- valt bort tillsynsbesök vid samhällsviktiga funktioner.
- fått lov att prioritera ned tillsyn på grund av mindre personella resurser.

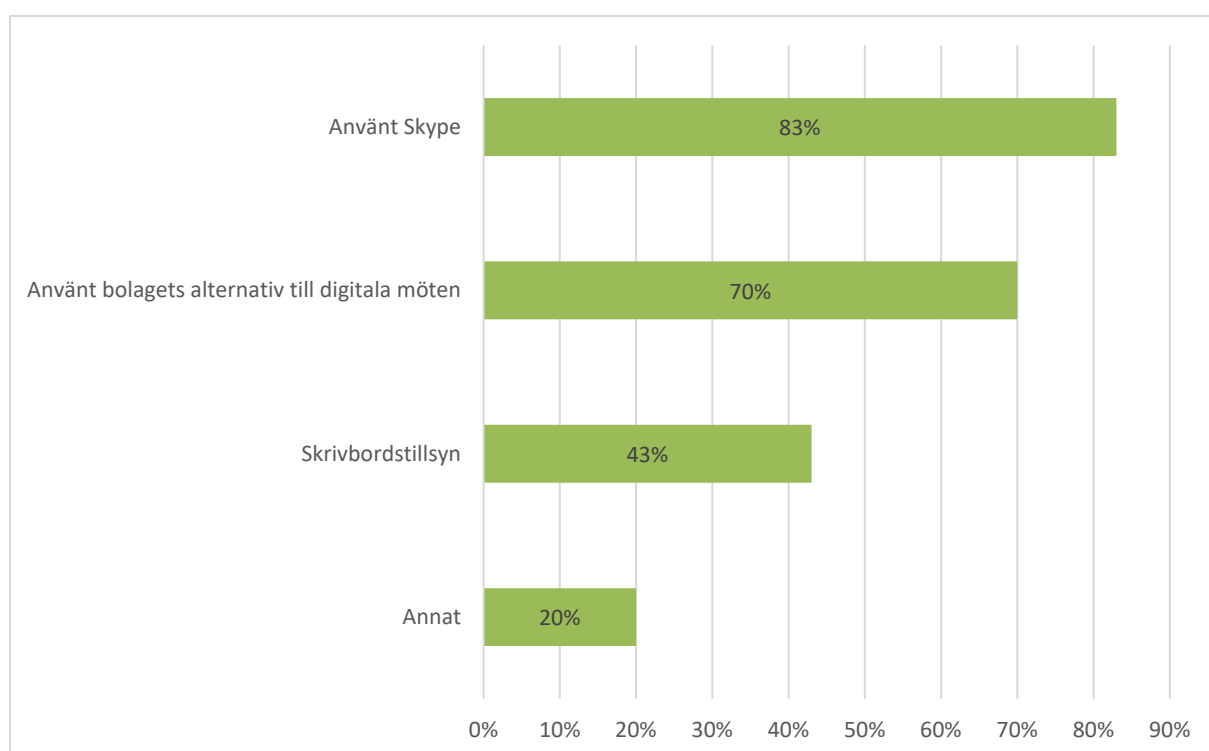
När tillsynen har genomförts på distans har tillsynsmyndigheten ställt om till

- digitala möten via Skype, Teams. Vissa kombinerat med besök på plats utomhus.
- telefon
- skrivbordstillsyn.

Ett tillvägagångssätt har varit att kombinera distanstillsyn med platsbesök. Tillsynsmyndigheten och verksamhetsutövare har inlett med digitalt förberedande möte. Därefter platsbesök, i regel utomhus. Sedan har uppföljningen av besöket genomförts vid ett nytt digitalt möte.

Vid platsbesök har man undvikit att dela bil med verksamhetsutövaren och vid behov använt två bilar.

Hur har du praktiskt gått till väga för att arbeta med tillsyn på distans?

Förutom flitigt användande av Skype har tillsynsmyndigheterna även hanterat till exempel Teams och Zoom som varit verksamhetsutövarens alternativ.

Många har också använt sig av skrivbordstillsyn. Det vill säga begärt in handlingar via e-post, granskat och följt upp. Ibland med avstämning via telefon alternativt Skype.

Inom ”annat” ryms kontakter via telefon (där det saknas möjlighet till digitala möten) och fysiska möten utomhus.

När är det lämpligt med tillsyn på distans?

Tillfällen när det är lämpligt med tillsyn på distans som är direkt kopplade till pandemin kan vara

- vid tillsyn av verksamheter med besöksförbud
- när verksamheten är extra sårbar, till exempel har få anställda och ansvariga tillhör riskgrupp
- vid smittspridning hos verksamheten
- då verksamhetsutövaren har önskemål om att ej behöva ta emot besök (på grund av pandemin)
- vid stora grupper och små utrymmen
- då handläggaren/inspektören är småkrasslig men ändå kan arbeta.

Tillsyn på distans kan ha fördelar

- vid intervjuer med enskilda personer
- fler har möjlighet att delta, både från verksamhetens och tillsynsmyndigheten, oberoende av var i landet de befinner sig
- underlättar för nya kollegor att delta för att lära sig hantverket, då de slipper lägga restid
- spar restid och miljön
- handläggaren/inspektören har tillgång till sin egen dator och kan granska dokument enkelt samt skriva anteckningar under mötets gång.

Det är bra att kombinera tillsyn på distans och platsbesök. Till exempel genom att inledande och uppföljande möten är digitala och ett platsbesök görs däremellan. Det resulterar i

- effektivare möten
- fler kan delta digitalt
- att verksamhetsansvariga kan få samma information som de som man träffat i fält.

För att tillsyn på distans ska fungera bra underlättar det om

- verksamhetsutövaren och handläggaren har en relation sedan tidigare
- handläggaren/inspektören känner verksamheten väl
- verksamhetsutövaren har ett bra egenkontrollarbete
- produktionen fungerar bra, i regel utan störningar.

Tillsyn på distans är lämpligt vid:

- verksamheter som i normala fall besöks flera gånger per år, då kan vissa platsbesök ersättas av digitala möten
- tillsyn av mera administrativ karaktär
- systemtillsyn
- tillsyn av frågor som inte kräver okulär kontroll
- tillsyn av åtgärder som enkelt kan redovisas med bilder från verksamhetsutövaren
- planerade tillsynsmöten som inte omfattar besök ute i verksamheten
- enskilda sakfrågor som behöver diskuteras
- uppföljning av tidigare genomfört besök.

När är det inte lämpligt med tillsyn på distans?

Tillsyn på distans innebär svårigheter med att

- samtala med en större grupp som kanske sitter samlade i ett mötesrum
- skapa bra förutsättningar för givande diskussioner
- läsa av verksamhetsansvariga vid mötet
- introducera nya handläggare.
- granska vissa rutiner eller produkter där verksamhetsutövaren hävdar sekretess och inte vill lämna skriftlig dokumentation.

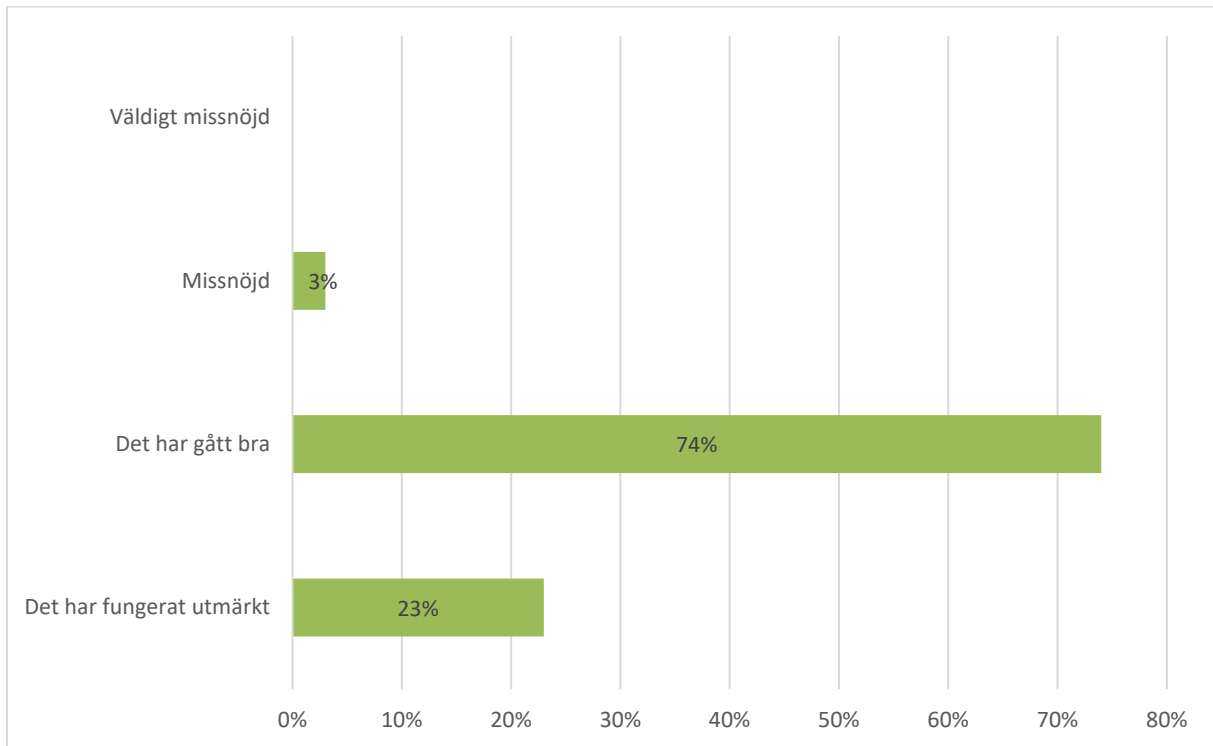
Det är inte lämpligt med tillsyn på distans

- vid nya verksamheter som inte tidigare besökts
- under intensiva anläggningsskeden
- då observationer på plats är nödvändiga
- verksamheter som besöks väldigt sällan, till exempel har tillsynsintervall på mer än tre år
- verksamhetsutövare som har svårigheter med svenska språket
- pågående driftstörning, utsläpp, olyckor, då tillsynsmyndigheten behöver göra en egen bedömning av påverkan på miljön
- hos verksamheter med sämre egenkontroll
- uppföljning av brister i anläggningen
- klagomål, lukt, buller och nedskräpningsärenden
- misstanke om att verksamhetsutövaren försöker dölja något
- misstanke om brott.

Tillsyn på distans är ett hinder för

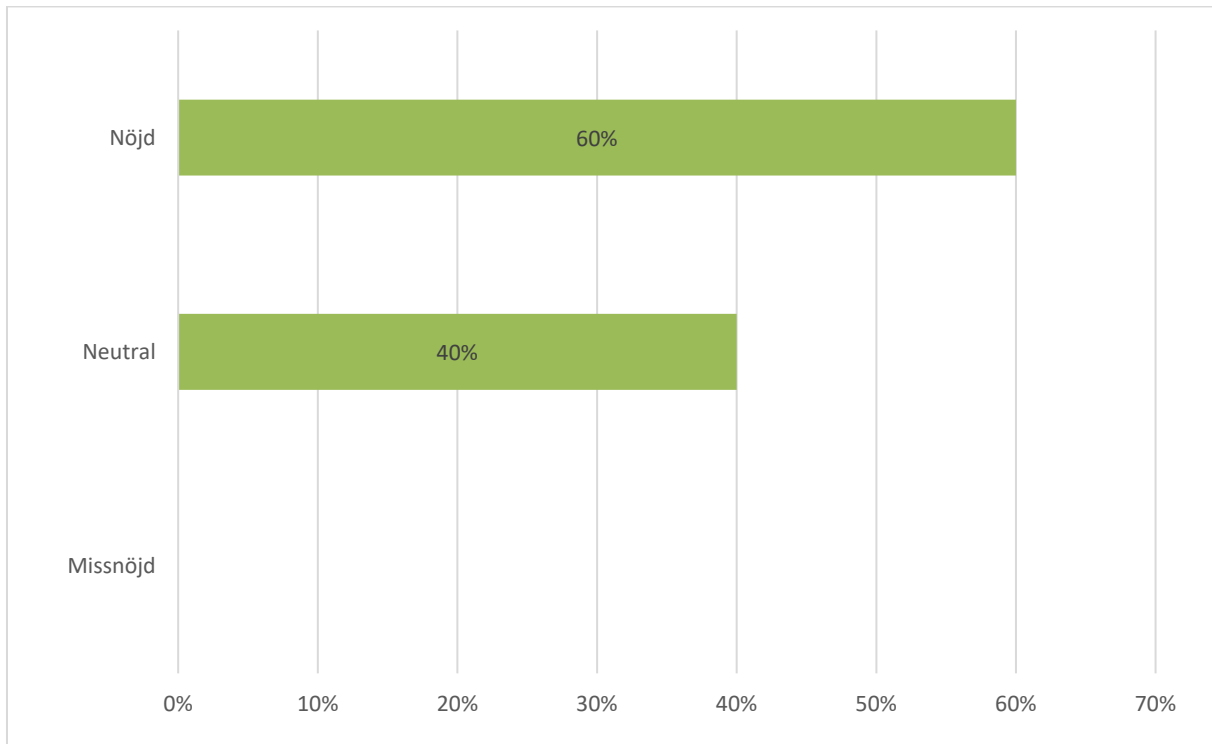
- regelbundna platsbesök för att fånga upp saker och få en övergripande bild av verksamheter
- tillsyn av omfattande processer, stora områden
- tillsyn av hantering av kemikalier och avfall
- tillsyn av täkter.

Hur nöjd är du med ditt tillsynsarbete under pandemin?

Vi kan konstatera att för flertalet handläggare/inspektörer som besvarat enkäten har tillsyn på distans fungerat bra.

Hur uppfattar du att verksamhetsutövarna upplevt tillsyn på distans?

Tillsynshandläggarna/inspektörerna upplever att verksamhetsutövaren har

- haft omfattande besöksrestriktioner och varit tacksamma över en lyhörd tillsynsmyndighet
- varit tacksamma för att det gått att undvika risk för smittspridning
- god förståelse för situationen, trots att besök ställts in upprepade gånger
- varit positiva till myndighetens flexibla arbetssätt och anpassning efter situationen

- upplevt tillsyn på distans som mera effektivt och att det fungerat bra
- kunnat medverka med intern expertis i större omfattning vid enskilda frågor
- sett positivt på att medarbetare på olika orter kunnat delta i samma distansmöte

- saknat det personliga mötet och dynamiken i det
- haft förståelse för att fysiska besök vid vissa tillfällen varit nödvändiga
- undanbett sig tillsyn på distans vilket kan vara ett sätt att undvika tillsyn.

Har du använt nya arbetsmetoder eller ny teknik? Fått nya idéer?

Skype

Att använda Skype vid tillsyn har varit en ny metod för de flesta som besvarat enkäten. De ordinarie tillsynsmötena har utvecklats med Skype, exempelvis:

- Planering och uppföljning av tillsynsbesök har skett på Skype med mellanliggande platsbesök, i regel utomhus. En fördel är att ansvariga personer som ej deltagit vid platsbesöket kan få samma återkoppling som de man träffat på plats.
- Fler och kortare avstämningar på Skype av vissa frågor jämfört med ordinarie tillsynsbesök.
- Det är lättare för handläggaren att jobba direkt i sin egen dator med att skriva anteckningar etc. under ett Skypemöte (förutsatt att man har dubbla skärmar).
- Fler deltagare kan vara med på Skypemöten, oberoende av var man sitter i landet.
- Många upptäckt att det är bra med kameran på under Skypemötet (under förutsättning att man har bra uppkoppling).
- Vissa spelar in Skypemötena (efter överenskommelse med bolaget) för att enklare kunna skriva anteckningar.
- Flera har använt sig av ”En guide till bättre Skypemöten” som RUS och Miljösamverkan Sverige tagit fram och publicerat på Youtube.
- Många konstaterar att bra uppkoppling och bra kringutrustning krävs för att Skype ska fungera.
- Flera menar att Teams fungerar bättre än Skype.

Övrigt

Verksamhetsutövaren har skickat in foton och filmer över aktuella händelser.

Digital rundvandring med kamera live under pågående möte.

Drönartillsyn har inte genomförts i praktiken, men det finns funderingar på att använda drönare.

Kommer du att fortsätta arbeta med tillsyn på distans?

Det är tydligt att många i fortsättningen, efter pandemin, kommer att ersätta vissa platsbesök med distanstillsyn. Det är effektivt med digitala möten på flera sätt, det spar tid och miljö då resor undviks. Inför varje tillsynsmöte kan det vara aktuellt att överväga om det ska ske på plats eller vara digitalt.

Tillsyn på distans fungerar bra när man genomför kortare och mer frekventa Skypemöten i sakfrågor. Ett platsbesök kan ersättas av flera Skypemöten. Det är lämpligt att kombinera digitala möten med mellanliggande platsbesök.

Fotodokumentation fungerar bra i många fall. Däremot är ren skrivbordstillsyn mindre uppskattat som ersättning till platsbesök. Många påpekar att platsbesök och personliga möten är viktiga att fortsätta med. Det är angeläget att ha en god relation till verksamhetsutövaren och att regelbundet besöka verksamheten.

Finns behov av nya verktyg, utbildningar?

Här framförs många önskemål av varierande karaktär. Vi försöker möta dem med förslag på lösningar i nästa avsnitt. Exempel på synpunkter:

- Skype upplevs av många som ett mindre bra verktyg. Alternativ efterlyses liksom support, erfarenhetsutbyte och mer utbildning i Skype.
- Många har en motvilja att använda kameran vid digitala möten.
- Verksamhetsutövarna behöver också träna på Skype. Kan vi underlätta det?
- Brister i den egna utrustningen, till exempel antal skärmar, mikrofon, kamera och tillgång till relevanta program i datorn.
- Hur tänker vi kring datasäkerhet och delning av dokument?
- Hur kan vi gå vidare med att använda drönare? Vad är OK att filma?
- Kan tillsynsvägledande myndigheter klargöra att tillsyn på distans ”duger” och inte är mindre värd än platsbesök?

Förslag till lösningar på önskemål och fortsatt arbete

I tabellen nedan har vi samlat de önskemål som kommit in i samband med enkäten. De är grupperade utifrån vem som har mandat att hantera önskemålen. I kommentarerna finns kortfattade förslag på hur/om Miljösamverkan Sverige kan bidra på något vis.

Önskemål	Förslag på lösning	Kommentar
Tillgång till fler digitala plattformar	Utreds – pågår projekt kring nästa generations mötesplattform. Finns möjlighet att delta i flera olika mötesplattformar, läs mer på Ditt IT-stöd	Svar från Förvaltningen för IT-arbetsplatsen
Möjlighet att använda Teams.	NOD arbetar med frågan. Det går bra att delta i Teamsmöten via webbläsare.	Svar från Förvaltningen för IT-arbetsplatsen
Bättre verktyg än Skype – vill kunna göra grupprum enkelt	Utreds - pågår projekt kring nästa generations mötesplattform	Svar från Förvaltningen för IT-arbetsplatsen
Kunna lita på att Skype fungerar vid större möten.	<p>Ur säkerhetshänseende ska VPN alltid vara ansluten vid distansarbete, läs mer om VPN på Ditt IT-stöd.</p> <p>Använd dig av tipsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Om möjligt, ha mötet från länsstyrelsen där du har bra uppkoppling. • Stäng ned alla andra program • Vid trassel, lämna mötet och gå in igen <p>Vill du bli bättre på att hantera Skype, prioritera: En guide till bättre Skypemöten</p> <p>Guiden finns på Miljösamverkan Sveriges Youtube-kanal och innehåller det mesta du behöver behärska runt Skype.</p>	Svar från Förvaltningen för IT-arbetsplatsen
Support för Skype på plats vid större möten	Det är lämpligt att utse en egen intern person till ”Skypetekniker” då man arrangerar större möten.	

	Kan Lst-IT ge support? Utredds - pågår projekt kring nästa generations mötesplattform där denna fråga ingår.	Svar Förvaltningen för IT-arbetsplatsen
Tydlig info om maxantalet deltagare på Skype	Max 200 samtidiga anslutningar	Svar från Förvaltningen för IT-arbetsplatsen
Presentationsteknik i Skype etc.	En guide till bättre Skype-möten Det finns även mycket matnyttigt på Ditt IT-stöd	Lansera guiden mera! Erbjuda webinarie erfarenhetsutbyte och vanliga frågor. Träna på bikupor, omröstningar, White board etc.
Utbildning i att göra grupprum i Skype	En guide till bättre Skype-möten Det finns även mycket matnyttigt på Ditt IT-stöd	
Tips och idéer för Skype	En guide till bättre Skype-möten Det finns även mycket matnyttigt på Ditt IT-stöd	
Presentationsteknik i Skype etc.	En guide till bättre Skype-möten Det finns även mycket matnyttigt på Ditt IT-stöd	
Våga använda kameran i Skype	En guide till bättre Skype-möten Det finns även mycket matnyttigt på Ditt IT-stöd	
Hur visa film i Skype?	Det går att visa film via PowerPoint i Skype. Se guide från MS . (Microsoft) Miljösamverkan Sveriges erfarenhet är att det kräver god uppkoppling för att filmvisningen ska fungera. Laggar lätt om det är många deltagare. Det kan även bli problem med ljudet för vissa deltagare.	
Vad är största filstorlek för en film som visas på Skypemöte?	Max 50 MB	Svar från Förvaltningen för IT-arbetsplatsen
Erfarenhetsutbyte av tillsyn på distans	Miljösamverkan Sverige kan möjliggöra detta i form av ett händelsestyrt projekt.	Bjuda in till webinarier, träna på bikupor och Skype samtidigt. Anmälan krävs. Lämpliga grupper sätts samman.

		Vi tar även upp vissa tekniska frågor som kamera, puck, uppkoppling etc.
Utbildning i mötesteknik för VU – möjlighet att testa i förväg via myndighetens webb.	En guide till bättre Skype-möten	Lst kan omöjligt äga frågan
Utbildning kring använda drönare i tillsyn	Gå vidare med detta genom ett händelsestyrt projekt? Transportstyrelsen tillhandahåller utbildningsmaterial och prov till fjärrpiloter.	Tillstånd enligt kameraövervakningslagen krävs. Länsstyrelsen är tillståndsmyndighet. Här finns mycket juridiska frågor, får man flyga över bolagets område? Säkerhetsaspekter? https://dronarsidan.transportstyrelsen.se/guide https://www.datainspektionen.se/lagar--regler/kamerabevakningslagen/ https://polisen.se/lagar-och-regler/trafik-och-fordon/dronare/
Handbok i arbetssättet	Räcker denna rapport och guiden till bättre Skypemöten.	Webbinarier med erfarenhetsutbyten kanske ger mer?
Flera skärmar, bättre bild, bättre ljud.	Kräver inköp, uppdatering av respektive länsstyrelse.	
Bättre fungerande möten där vissa finns på samma plats och andra deltar via länk. De som deltar via länk har svårt att uppfatta vad som hörs.	Kräver inköp, uppdatering av respektive länsstyrelse. Bättre puck, bättre teknisk kompetens hos de som arrangerar mötet.	
Stöd från tillsynsvägleda	Bättre programvara, Adobe Acrobat Pro har den funktionen. Respektive länsstyrelse ansvarar.	
Mobil som fungerar med Skype/Teams	Det finns en mobilapp för Skype för företag både till iOS och till Android.	
Vad är OK att filma?	Gå vidare med detta genom ett händelsestyrt projekt kring drönare?	Dataskyddsförordningen

Vad är OK att dela på sin skärm ur säkerhetssynpunkt.	Länsrådsgrupp 7 (G7) har tagit fram förhållningssätt som du ska följa när du deltar i andra mötesforum än Skype. Dataskyddsförordningen	
Hur nyttja NikITa, Platina mm via VPN när man är ute på tillsynsbesök.	Har du bara tillräckligt bra uppkoppling – via bolagets Wi-fi(?) - är det fullt möjligt att via VPN ha full tillgång till samma handläggarstöd vid tillsynsbesök som du har vid arbete i hemmet.	Ett problem är att NikITa inte ”pratar med” Platina.
Hur arbeta med samverkan med en tredje part, som man kanske annars möter på tillsynsbesöket?	Respektive myndighet bjuder in till digitalt möte.	
TVL-myndigheter bör tydliggöra att distanstillsyn är lämpligt att ersätta vissa platsbesök. Det skulle underlätta i fortsättningen (för ett antal kommuner).	Naturvårdsverkets vägledning ger redan stöd för det. Kan kanske bli tydligare. Miljösamverkan Sverige skickar önskemål vidare till Styrgruppen för Miljönätverket samt NV. Samarbetsytor för TVL finns hos Miljöskydd och Natur. Viktigt att respektive länsstyrelser kommunicerar detta vidare till kommunerna.	https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Tillsyn/Allmanna-tillsynsfragor-med-anledning-av-covid-19/
Vid IED-anläggningar är tillsyn på plats är ett krav enligt lagstiftningen vilket inte är möjligt nu. Vi önskar vägledning i denna fråga.	Vägledning finns hos Naturvårdsverket, Allmänna tillsynsfrågor med anledning av coronaviruset	https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Tillsyn/Allmanna-tillsynsfragor-med-anledning-av-covid-19/
Utbildning i Teams	Ej relevant för länsstyrelsen då vi inte har tillgång till Teams.	
Nationell samarbetsyta för alla (önskemål från kommun)	Ett utvecklat förslag kring detta finns i projektrapport för Miljösamverkan Sveriges projekt ”Smartare vägledning” Vi får avvakta ett antal regeringsuppdrag och Centrala Myndigheter.	

Naturvårdsverkets vägledning

Naturvårdsverket har vägledning på sin webb angående allmänna tillsynsfrågor med anledning av coronaviruset.

The screenshot shows the website for Naturvårdsverket. At the top left is the logo with the text 'NATUR VÅRDS VERKET'. To the right are navigation links: 'Om Naturvårdsverket', 'Kontakt', 'Nyheter och press', 'A-Ö', 'Lyssna', and 'Teckenspråk'. Below these are three main menu items: 'VÅR NATUR' (with sub-link 'Friluftsliv & jakt'), 'SÅ MÅR MILJÖN' (with sub-link 'Fakta & statistik'), and 'MILJÖARBETE I SAMHÄLLET' (with sub-link 'Miljömål & samverkan'). The main heading is 'Allmänna tillsynsfrågor med anledning av coronaviruset'. Below it is a sub-heading: 'Frågor och svar om tillsyn enligt miljöbalken med anledning av coronaviruset.' There are four icons for actions: 'SKRIV UT', 'DELA', 'KONTAKT', and 'LYSSNA'. The main text reads: 'Vi har alla ett ansvar att minska smittspridningen i samhället. Den pågående pandemin påverkar också hur tillsynen kan bedrivas. Myndigheter med ansvar för tillsyn enligt miljöbalken har efterfrågat vägledning angående vissa särskilda frågor med anledning av covid-19. Naturvårdsverket har sammanställt frågor och svar när det gäller tillsyn enligt miljöbalken.' Below this is a question: 'Vilka restriktioner anser Naturvårdsverket gäller för tillsyn/kontroll inom vårt ansvarsområde?'

Här finns stöd för tillsynsmyndigheterna att använda sig av tillsyn på distans. Naturvårdsverket skriver:

”Generellt finns anledning att överväga om planerade tillsynsbesök som innebär kontakt med andra kan utföras på annat sätt, till exempel via Skype, eller flyttas fram i tid. Om besök ändå behöver genomföras bör Folkhälsomyndighetens råd kring avstånd med mera följas. Vidare kan antalet personer som deltar vid besöket hållas så lågt som möjligt. Lyhördhet för verksamhetsutövarens situation och förutsättningar är viktigt och avstämning rekommenderas inför varje besök på plats. Oanmälda besök bör endast ske vid indikation på allvarliga störningar eller pågående miljöbrott.”

”Tillsynsbesök på grund av incidenter, olyckor eller driftstörningar av betydelse är i första hand prioriterade.”

Naturvårdsverkets vägledning verkar ha fått genomslag då innehållet i den stämmer väl överens med hur de tillsynsmyndigheter som medverkat i vår enkätundersökning resonerat. Hos Naturvårdsverket finns även vägledning kring tillsyn av industriutsläppsverksamheter, där frekvensen av tillsynsbesöken regleras av miljötillsynsförordningen.

**Miljösamverkan
Sverige**